Project: Architectuuropdracht Vijverhof Oost te Leiden
Kenmerk: ULL2601E002
Onderwerp: nota van inlichtingen 1 selectiefase
Datum: 24-11-2026

Nr.	Document	Hfdst/ Postnr./ paragraaf	Blz.	Vraag	*Antwoord*
1	Algemene vraag			In welk perceel wordt de discipline duurzaamheid ondergebracht?	*Duurzaamheid is geen apart perceel. Valt qua coordinatie onder de architect.*
2	Selectieleidraad	T2	11	T2. Er worden per jaar lang niet zoveel onderzoeks- en laboratoriagebouwen opgeleverd, waardoor u met een termijn van 5 jaar het aantal inschrijvers beperkt. Kunt u de geschiktheidstermijn oprekken naar 6 jaar? Dus het DO is opgeleverd in de periode tussen oktober 2020 en heden.	*De geschiktheidstermijn van zowel de referenties voor de technische bekwaamheidseis en de selectiecriteria wordt aangepast naar: 'waarvan de fase Technisch Ontwerp (volgens DNR-STB 2026 of vergelijkbaar) in de periode van 2016 tot de uiterlijke aanmeldingsdatum door de gegadigde is afgerond. '*
3	Selectieleidraad	criteria T1, T2 en T3	11	U schrijft bij de technische bekwaamheid bij de verschillende criteria T1, T2 en T3 op blz 11 het volgende: ‘Waarvan de fase Definitief Ontwerp in de periode van oktober 2021 tot de uiterlijke aanmeldingsdatum door de gegadigde is opgesteld en afgerond’. Wat bedoelt u met ‘opgesteld’? Dergelijke ontwerp-processen duren lang. Kunnen we dit lezen als dat het Definitief Ontwerp is deze periode is afgerond? Bij de Selectiecriteria op blz 12 heeft u het ook over referenties in het portfolio waarvan de fase Definitief Ontwerp ‘daadwerkelijk en naar tevredenheid zijn afgerond’.	*Zie het antwoord op vraag 2.*
4	Selectieleidraad	Selectiecriterium A	12	Selectiecriterium A blz 12. Er worden per jaar lang niet zoveel gebouwen opgeleverd met onderwijs- kantoor- en laboratoriumfuncties, waardoor u met een termijn van 5 jaar het aantal inschrijvers beperkt. Kunt u de geschiktheidstermijn oprekken naar 6 jaar? Dus het DO is opgeleverd in de periode tussen oktober 2020 en heden.	*Zie het antwoord op vraag 2.*
5	Selectieleidraad			Als later tijdens de gunningsfase blijkt, dat we een discipline binnen ons team willen aanhaken. Is dat dan toegestaan?	*Ja, als 'onderaannemer'.*

6	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 4.2, stap 3B, T3 Duurzaamheid	11	Kan een LEED-certificaat voor geschiktheidseis T3 worden geaccepteerd als aantoonbaar vergelijkbaar met een BREEAM-NL-certificaat 'Nieuwbouw & Renovatie' met de score 'Very Good'? Zo ja, welk LEED-certificeringsniveau is minimaal vereist?	*Naar ambitieniveau is Leed Gold een vergelijkbare certificering als BREEAM-NL 'Very Good'*
7	Selectieleidraad ULL2601R001	Hfdst. 1, perceel 5 en § 2.3	3 en 6	De architectuuropdracht omvat volgens § 2.3 de coördinatie van het ontwerpteam. Hoofdstuk 1 benoemt laboratoriumadvies als een afzonderlijke opdracht onder perceel 5. Kunt u de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen de architect en de laboratoriumadviseur toelichten? Wie stelt de technische eisen voor de laboratoria op, wie toetst of het ontwerp aan deze eisen voldoet en wie coördineert de verwerking ervan in het architectonisch ontwerp?	*De architect bepaalt de kaders en is leidend in de coordinatie van het integraal ontwerp. De labadviseur is verantwoordelijk voor het ontwerp van het lab, echter binnen de randvoorwaarden van het integraal ontwerp.* *De technische eisen voor de labs worden opgesteld door de UL in het PvE. De Labadviseur is verantwoordelijk deze eisen in zijn ontwerp te verwerken en te toetsen en waar nodig te adviseren. De architect dient het ontwerp van de labadviseur vervolgens integraal te verwerken in het ontwerp.*
8	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 2.1 en § 2.3	4–6	Kunt u op hoofdlijnen toelichten hoe het gebruikersoverleg wordt georganiseerd en wie dit coördineert? Worden LION en IBL hierin afzonderlijk of gezamenlijk vertegenwoordigd?	*LION en IBL worden vertegenwoordigd door de faculteit (FWN). Afhankelijk van behoefte/noodzaak zullen de gebruikers betrokken worden bij overleggen. De coordinatie ligt bij de architect in afstemming met de UL.*
9	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 2.1 en § 2.3	4–6	Als de wensen van LION, IBL of andere gebruikersgroepen uiteenlopen, met name voor gedeelde ruimten, wie weegt dan de verschillende wensen af en wie stelt de definitieve eisen voor het ontwerpteam vast?	*Dit wordt binnen het projectteam van de UL ondervangen.*
10	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 2.3	4–6	De selectieleidraad vermeldt dat de opdracht gefaseerd wordt verleend en start met het Structuurontwerp (SO). Kunt u aangeven welke ontwerpfasen en op te leveren producten bij gunning minimaal deel uitmaken van de eerste opdracht?	*Na gunning van de opdracht zal de eerste opdracht bestaan uit de SO-fase. Voor op te leveren producten hanteren we de producten als omschreven in de DNR-STB.*

11	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 4.2, stap 3B, T3 Duurzaamheid en bijlagen 1 en 3	11, 19 en 21	Volstaat bij de aanmelding een schriftelijke toelichting in de referentiebeschrijving om aan te tonen dat aan de duurzaamheidseis T3 wordt voldaan? Indien aanvullende bewijsstukken nodig zijn, kunt u aangeven welke stukken moeten worden ingediend?	*Een schriftelijke toelichting in de referentiebeschrijving volstaat niet als enige onderbouwing. Uit de bij de aanmelding ingediende bewijsstukken dient aantoonbaar te blijken dat aan geschiktheidseis T3 wordt voldaan. Afhankelijk van de opgegeven duurzaamheidsambities dienen relevante, verifieerbare bewijsstukken te worden bijgevoegd. Dit kunnen bijvoorbeeld een BREEAM-certificaat of -assessment, een MPG-berekening, andere relevante duurzaamheidsberekeningen en/of ontwerpdocumentatie zijn waaruit de gerealiseerde prestatie dan wel de borging daarvan in het ontwerp blijkt.*
12	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 4.2, stap 3B, T2 Laboratoria en onderzoeksruimten	11	Kunt u toelichten welke laboratoriumclassificaties u voor T2 als aantoonbaar vergelijkbaar met minimaal ML-1 beschouwt? Zijn ML-2 en ML-3 ook geschikt?	*Ja, ML-2 en ML-3 zullen ook als aantoonbaar vergelijk worden geaccepteerd. Voor andere classificaties dient de gegadigde aan te tonen dat het beschermings- en beheersingsniveau en de bijbehorende ruimtelijke en technische voorzieningen ten minste vergelijkbaar zijn met die van een ML-1-laboratorium.*
13	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 4.2, stap 3B, T2 Laboratoria en onderzoeksruimten	11	Bij T2 wordt gevraagd om een referentie voor 'een gebouw waarin laboratoria zijn gerealiseerd'. Moeten de laboratoria op de uiterste aanmeldingsdatum daadwerkelijk zijn gebouwd, of volstaat een afgerond Definitief Ontwerp voor de laboratoria?	*Een binnen de gestelde termijn afgerond TO (gewijzigd cf. het antwoord op vraag 2) voor de laboratoria volstaat.*
14	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 2.1 en § 2.2	5	De selectieleidraad vermeldt dat Copper8 gedurende het project betrokken is als circulair procesmanager. Kunt u op hoofdlijnen toelichten hoe de taken op het gebied van duurzaamheid en circulariteit worden verdeeld tussen Copper8 en de architect?	*Copper8 voornamelijk toetsend, architect coordinerend in ontwerp en uitwerking.*
15	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 4.2, stap 3B, T2 Laboratoria en onderzoeksruimten	11	Kan een laboratorium met een BPL-classificatie voor T2 worden geaccepteerd als aantoonbaar vergelijkbaar met ML-1?	*Nee, BPL-classificatie voldoet niet als gelijkwaardig alternatief. Indien een BSL-classificatie worden bedoeld, dit wordt wel gezien als een gelijkwaardig alternatief.*

16	Selectieleidraad ULL2601R001	§ 4.2, stap 3B, T3 Duurzaamheid	11	Kan een WELL-certificaat voor T3 worden geaccepteerd als aantoonbaar vergelijkbaar met een van de genoemde duurzaamheidsambities? Zo ja, welk WELL-certificeringsniveau is minimaal vereist?	*WELL stuurt op gezondheid en welzijn van de gebruiker, en is daarmee niet vergelijkbaar met de genoemde duurzaamheidsambities waarmee minstens gestuurd wordt op materiaalgebonden milieu-impact.*
17	Selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost- 20261103	Technische bekwaamheid T2 Laboratoria en onderzoekruimten	11	u schrijft: “waarvan de daadwerkelijke laboratoria (de ruimten met een ML-1 classificering (of aantoonbaar vergelijkbaar)) gezamenlijk een omvang hebben van minimaal 1.000 m2 fno.” Bedoelt u hiermee dat het totaal aan fno van de ML-1 ruimten in het lab minimaal 1.000 m2 fno moet bedragen of dat het totaal aan labs inclusief de ML-1 labs (en ML-2 labs?) minimaal 1.000 m2 moet bedragen?	*Dit betreft het totaal aan ML-1 (of vergelijkbaar) geclassificeerde ruimten. Zie overigens ook het antwoord op vraag 21.*
18	Selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost- 20261103	Technische bekwaamheid T2 Laboratoria en onderzoekruimten	11	Wij hebben een referentie op academisch niveau met laboratoria op ML-1 en ML-2 niveau van een laboratorium van in totaal ca. 4.500 m2 BVO. Gaat u ermee akkoord dat u bij de technische bekwaamheid T2 ook een referentie accepteert waarvan de m2 fno van de individuele ML-1 ruimten plus ML-2 ruimten onder de 1.000 m2 blijft?	*Zie het antwoord op vraag 17 en 21.*
19	Selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost- 20261103	Technische bekwaamheid T3 Duurzaamheid	11	U stelt dat de fase definitief ontwerp moet zijn afgerond in de periode van oktober 2021 tot de uiterste aanmelddatum. Wij hebben een zeer goed passende referentie die reeds is uitgevoerd, dus waarvan het DO ouder is dan de door u aangegeven periode. Omdat wij van mening zijn dat onze referentie inhoudelijk en naar aard van de door u gevraagde inhoudelijke kwaliteit van de referentie uitstekend voldoet, mede vanwege de innovatieve oplossing, is onze vraag of u akkoord gaat met de volgende aanpassing van de gevraagde periode: waarvan het project is uitgevoerd in de periode van oktober 2021 tot de uiterlijke aanmeldingsdatum door de gegadigde is opgesteld en afgerond;	*Zie het antwoord op vraag 2.*

20	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103	Hoofdstuk 4	11 t/m 13	Vergelijkbare opgaven kennen vaak complexe ontwerptrajecten, waarbij er tussen het ontwerp, de vergunningverlening, de aanbesteding en de uitvoering meerdere jaren zitten. Tevens gaan wij ervan uit dat gerealiseerde projecten (beter) concreet en aantoonbaar laten zien hoe onze kennis en ervaring aansluit bij de onderhavige opgave. Bent u daarom bereid de periode waarbinnen het Definitief Ontwerp (DO) voor de referenties moet zijn opgesteld en afgerond, te verruimen van oktober 2021 naar oktober 2019 tot en met de uiterste datum voor het indienen van de aanmelding?	*Zie het antwoord op vraag 2.*
21	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103	Hoofdstuk 4	11	Betreft T2: Ook bij opgaven onder de 1000 m2 fno is sprake van een complexe laboratoriumomgeving waarbij uiteenlopende technische, functionele en logistieke eisen en ruimtelijke flexibiliteit centraal staan. In onze ervaring zijn de functionele eisen vergelijkbaar, blijft de complexiteit van de integratie van de technische installaties grotendeels gelijk en is de benodigde (specialistische) afstemming tussen de verschillende ontwerpdisciplines vrijwel hetzelfde. Bent u daarom bereid de minimale gezamenlijk omvang van de laboraroriumruimten aan te passen van 1.000 m2 fno naar 500 m2 fno, waarbij de eis dat de laboratoria minimaal ML-1 geclassificeerd zijn (of aantoonbaar vergelijkbaar) ongewijzigd blijft?	*De eis voor T2 wordt bijgesteld naar een minimum van 500 m2 fno aan ML-1 geclassificeerde ruimten (of aantoonbaar vergelijkbaar).*
22	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103	Hoofdstuk 4	11	Kunt u bevestigen dat voor referentie T2 het succesvol afgeronde Definitief Ontwerp (DO) volstaat om de gevraagde ontwerpdeskundigheid aan te tonen, en dat het niet noodzakelijk is dat de laboratoria binnen de referentieperiode ook al daadwerkelijk zijn gerealiseerd?	*Zie het antwoord op vraag 13.*
23	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103	Hfst. 4,2	12	Hoe moet er voor de referenties, waarvoor bij de selectiecritereia een voltooid DO wordt gevraagd, worden aangetoond dat deze naar "naar tevredenheid" zijn afgerond?	*Dit hoeft bij aanmelding niet afzonderlijk te worden aangetoond, een afgerond TO (gewijzigd cf. het antwoord op vraag 2) volstaat. Indien daartoe aanleiding bestaat, kan Opdrachtgever na aanmelding verzoeken om een tevredenheidsverklaring.*

24	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103	Hfst. 4,2 STAP 3B T3	11	Wordt het Nieuwe Normaal geaccepteerd als vergelijkbaar met BREEAM, MPG, BCI?	*Het Nieuwe Normaal is een raamwerk die meerdere indicatoren omvat, waaronder de MPG-score zoals vermeld in T3. Deze zou onder de 0,80 moeten zijn.*
25	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103	Hfst. 4,2 STAP 4	12	Kunt u bevestigen dat per selectiecriterium meerdere referenties aangedragen mogen worden in het portfolio?	*Ja.*
26	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103	Hfst. 4,2 STAP 4	12	Kunt u bevestigen dat een project voor meerdere selecticriteria gebruikt mag worden.	*Ja.*
27	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103	Hfst. 4,2	11	Wat verstaat u onder een openbaar utiliteitsgebouw? Kan hieronder ook een gebouw vallen dat slechts gedeeltelijk publiek toegankelijk is, zoals een onderwijs-, onderzoeks- of overheidsgebouw met toegangscontrole? Kunt u daarnaast bevestigen of bij een combinatie van renovatie en nieuwbouw de gezamenlijke projectomvang in m² bvo meetelt?	*Ja, een gedeeltelijk publiek toegankelijk utiliteitsgebouw is eveneens toegestaan. Bij een combinatie van renovatie en nieuwbouw geldt de gezamenlijke projectomvang in m² bvo.*
28	ULL2601R001 bijlage 3 20261103.docx	bij opdrachtsom		Wat bedoelt u op het formulier Model Projectgegevens bij ‘opdrachtsom’? Het honorarium voor de architectuuropdracht? Of het bouwbudget?	*Het honorarium voor de door de gegadigde aangenomen opdracht.*
29	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103.pdf	§ 4.2 selectiecriterium A tot en met D	12, 13	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat ieder selectiecriterium A tot en met D met meerdere complementaire referentieprojecten mag worden onderbouwd en dat één referentieproject tevens voor meerdere selectiecriteria mag worden ingezet? Zo ja, geldt daarbij geen maximumaantal referentieprojecten, zolang het gezamenlijke portfolio binnen de voorgeschreven omvang van maximaal acht A4 blijft?	*Ja, dit is beiden toegestaan. Er is geen limiet voor het aantal referentieprojecten, zolang de maximale omvang van het portfolio niet wordt overschreden.*

30	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103.pdf	§ 4.2 selectiecriterium A tot en met D	12, 13	In paragraaf 4.2 staat dat voor referenties in het portfolio de fase Definitief Ontwerp daadwerkelijk en naar tevredenheid moet zijn afgerond. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat de gegadigde dit bij aanmelding zelf mag verklaren in de projectgegevens en dat hiervoor geen afzonderlijke, ondertekende tevredenheidsverklaring van de referentieopdrachtgever hoeft te worden ingediend?	*Zie het antwoord op vraag 23.*
31	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103.pdf	§ 4.2 selectiecriterium A tot en met D	12, 13	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat het portfolio integraal wordt beoordeeld? Dus dat alle leden van de beoordelingscommissie ook alle selectiecriteria A t/m D onder ogen krijgen en beoordelen, en niet slechts één deel van het portfolio?	*Ja.*
32	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103.pdf	§ 4.2 Stap 3B Technische Bekwaamheid	11	Bij geschiktheidseis T3 wordt als duurzaamheidsambitie een “MPG-score van minimaal 0,80 (o.b.v. A1-set)” genoemd. Aangezien bij een MPG een lagere score een lagere milieubelasting vertegenwoordigt, nemen wij aan dat hier “maximaal 0,80” is bedoeld. Kan de aanbestedende dienst dit bevestigen en de eis waar nodig corrigeren?	*Er wordt inderdaad bedoeld dat het lager dan 0,80 moet zijn, en dus maximaal 0,80.*
33	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103.pdf	§ 4.2 Stap 3B Technische Bekwaamheid	11	Wat bedoelt u bij geschiktheidseis T3 met 'op basis van A1-set'?	*Per 1 juli 2026 zijn MPG-berekeningen voor nieuwbouw in de B&U gebaseerd op set A2 (EN 15804+A2). MPG-berekeningen die vóór 1 juli 2026 zijn ingediend zijn gemaakt met de A1-set, tenzij anders vermeld.*
34	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103.pdf	§ 4.2 selectiecriterium D	13	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat voor selectiecriterium D ook een referentieproject mag worden ingezet waarin de transformatie van een bestaand gebouw is gecombineerd met aanvullende nieuwbouw, mits uit het portfolio duidelijk blijkt hoe de transformatie in samenhang met de binnenstedelijke en/of campuscontext is ontworpen?	*Voor de referenties als onderbouwing van de selectiecriteria gelden behoudens de geschiktheidstermijn (zie ook het antwoord op vraag 2) geen eisen. Zolang aan deze eis wordt voldaan volstaat ieder referentieproject. De beoordeling zal uiteindelijk afhangen van de precieze inhoud van het portfolio.*

35	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103.pdf	§ 4.2 Stap 3B Technische Bekwaamheid	11	Kan de aanbestedende dienst verduidelijken wat onder geschiktheidseis T1 wordt verstaan onder een “openbaar utiliteitsgebouw”? Kan worden bevestigd dat hieronder ook een onderwijs-, onderzoeks- of kantoorgebouw voor een publieke instelling valt dat niet in alle delen vrij toegankelijk is voor het algemene publiek?	*Zie het antwoord op vraag 27.*
36	ULL2601R001 selectieleidraad architectuuropdracht Vijverhof Oost 20261103.pdf	§ 3.4 Vooruitblik dialoog- en inschrijvingsfase, **Inschrijvingsfase**	9	In de dialoog- en inschrijvingsfase wordt de prijs voor circa 10% meegewogen en beoordeeld volgens een bandbreedtemethode. Kan de aanbestedende dienst aangeven hoe de bandbreedte voor het honorarium wordt vastgesteld en of deze bandbreedte voorafgaand aan de inschrijving bekend wordt gemaakt aan de geselecteerde gegadigden?	*De bandbreedte zal worden vastgesteld op basis van de geraamde waarde van de opdracht. De beoordelingsmethodiek van de inschrijvingssom, inclusief bandbreedte, worden in de dialoog- en inschrijvingsleidraad vermeld.*
37	Doorlopende beantwoording vragen gedurende de selectiefase			Is de aanbesteder bereid ingediende vragen, waar mogelijk, doorlopend en zo spoedig mogelijk via TenderNed te beantwoorden, in plaats van uitsluitend op de geplande publicatiedatum van de Nota van Inlichtingen? Tijdige duidelijkheid over de geschiktheidseisen en selectiecriteria is van wezenlijk belang voor een zorgvuldige voorbereiding van de aanmelding, de keuze van referentieprojecten en eventuele teamvorming. Uiteraard met gelijktijdige beschikbaarstelling van de antwoorden aan alle gegadigden.	*Vragen worden in beginsel beantwoord op de in de aanbestedingsplanning vermelde momenten en in de dialoog- en inschrijvingsfase zijn dat meerdere momenten. Indien een vraag naar het oordeel van een gegadigde urgent is, kan de gegadigde dit gemotiveerd aangeven. De aanbesteder zal vervolgens beoordelen of aanleiding bestaat de vraag eerder te beantwoorden.*

38	Selectieleidraad	Verruiming referentieperiode – geschiktheidseisen T1 t/m T3 en selectiecriteria A t/m D		Op grond van artikel 1.10 Aanbestedingswet 2012 dienen geschiktheidseisen en selectiecriteria in redelijke verhouding te staan tot het voorwerp van de opdracht. Artikel 2.93 lid 4 biedt bovendien ruimte om oudere referenties toe te laten ter waarborging van voldoende mededinging. Complexe architectuuropdrachten kennen vaak lange doorlooptijden. Een DO kan vóór oktober 2021 zijn afgerond, terwijl de architect daarna jarenlang verantwoordelijk is gebleven voor de verdere ontwerpuitwerking, coördinatie en realisatiebegeleiding. Vraag – Kerncompetenties T1 t/m T3 Kan de aanbesteder, gelet op het proportionaliteitsbeginsel, bevestigen dat ook referenties met een vóór oktober 2021 afgerond DO worden toegelaten, mits de architect vanaf oktober 2021 aantoonbaar relevante ontwerp- en advieswerkzaamheden binnen dezelfde integrale opdracht heeft verricht en deze werkzaamheden naar tevredenheid van de opdrachtgever zijn uitgevoerd?	*Zie het antwoord op vraag 2.*
39	Selectieleidraad	Alternatieve verruiming referentieperiode – voortgezette ontwerpwerkzaamheden		Indien de aanbesteder niet instemt met toelating van referentieprojecten die vanaf 1 januari 2019 zijn opgeleverd, kan de aanbesteder dan bevestigen dat ook referenties met een vóór oktober 2021 afgerond Definitief Ontwerp worden toegelaten, mits de architect vanaf oktober 2021 aantoonbaar relevante ontwerp- en advieswerkzaamheden binnen dezelfde opdracht heeft verricht en deze werkzaamheden naar tevredenheid van de opdrachtgever zijn uitgevoerd? Wij verzoeken de aanbesteder deze mogelijkheid toe te passen op zowel de geschiktheidseisen T1 t/m T3 als de selectiecriteria A t/m D.	*Zie het antwoord op vraag 2.*

40	Selectieleidraad	Geschiktheidseis T3 – Gelijkwaardigheid BREEAM-certificering		Kan de aanbesteder bevestigen dat een definitief BREEAM International Refurbishment and Fit-out-certificaat met de kwalificatie ‘Outstanding’, waarbij Part 1: Fabric & Structure is beoordeeld, wordt geaccepteerd als gelijkwaardig aan het onder T3 verlangde BREEAM-NL Nieuwbouw & Renovatie-certificaat met minimaal de kwalificatie ‘Very Good’?	*Dit wordt beschouwd als gelijkwaardig.*
41	Selectieleidraad	Termijn referenties geschiktheidseisen en selectiecriteria		U stelt als voorwaarde aan de referenties voor geschiktheidseisen en selectiecriteria dat het DO van oktober 2021 tot aanmeldingsdatum moet zijn uitgevoerd. Echter, de dienst die wij verleende was naast architectuur, bouwkundig ook het interieurontwerp en de inpassing van laboratoria. Verder coördineerde wij het ontwerpteam en verzorgde de integratie van de deelplannen van de adviseurs. Kortom, zelfs tijdens de uitvoering werd er nog ontworpen om het interieur en laboratoria in te passen. Gezien de lange termijnen bij complexe gebouwen willen wij vragen om niet het DO als vetrektpunt te nemen maar de oplevering van het gebouw. Tenslotte worden dit soort gebouwen in bouwteams ontwikkeld.	*Zie het antwoord op vraag 2.*
42	Selectieleidraad	Geschiktheidseis T3: aantoonbaarheid duurzaamheidsambities		Bij geschiktheidseis T3 wordt gevraagd om duurzaamheidsambities die aantoonbaar zijn gerealiseerd of in het ontwerp zijn geborgd. Bij projecten die zich nog in de uitvoeringsfase bevinden, zijn deze ambities vaak nog niet aantoonbaar gerealiseerd, maar wel vastgelegd en onderbouwd in het afgeronde DO. Kan de aanbestedende dienst verduidelijken op welke wijze de borging van deze ambities in het ontwerp dient te worden aangetoond en bevestigen dat een afgerond DO met aantoonbaar geborgde duurzaamheidsambities hiervoor volstaat, ook wanneer het gebouw nog niet is opgeleverd?	*Ja. Voor projecten die zich nog in de uitvoeringsfase bevinden, volstaat een afgerond TO (gewijzigd cf. het antwoord in vraag 2), mits de gevraagde duurzaamheidsambities hierin aantoonbaar zijn geborgd.* *De borging dient te blijken uit relevante ontwerpdocumentatie en onderliggende berekeningen of andere verifieerbare bewijsstukken. Indien de duurzaamheidsambitie betrekking heeft op een kwantitatieve prestatie, dient de betreffende berekening te worden bijgevoegd. Dit betreft bijvoorbeeld een MPG-berekening waaruit de in het ontwerp geborgde MPG-prestatie blijkt.* *Uit de aangeleverde stukken moet voldoende blijken dat de opgegeven duurzaamheidsambities onderdeel zijn van het vastgestelde ontwerp en als zodanig worden meegenomen in de verdere realisatie van het project. Het gebouw hoeft hiervoor nog niet te zijn opgeleverd.*

43	Selectieleidraad	Afgerond DO en beoordeling van projecten in uitvoering		In de leidraad wordt voor de referentieprojecten van het portfolio gevraagd om een afgeronde DO-fase binnen de gestelde periode. Gezien deze relatief korte referentieperiode gaan wij ervan uit dat projecten die zich momenteel nog in de uitvoeringsfase bevinden, gelijkwaardig worden beoordeeld aan projecten die reeds zijn opgeleverd, mits de DO-fase aantoonbaar is afgerond. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat dit correct is?	*De referenties voor de selectiecriteria worden o.a. beoordeeld op de relevantie voor de onderhavige opgave. Recentere referenties kunnen daarmee een hogere waardering krijgen als daarin modernere technieken en methoden zijn toegepast die relevant zijn voor de onderhavige opgave.* *Zie overigens ook het antwoord op vraag 2 v.w.b. de relatief korte referentieperiode.*
44	Selectieleidraad	Vergelijkbaarheid ML-1 classificatie		Kan een hoogwaardig natuurkundig laboratorium (met vooral optische opstellingen en dilution refrigerators, maar ook met chemische labs met hoge dichtheid aan zuurkasten en handschoenkasten) waar de nadruk ligt op stabiliteit van temperatuur en luchtvochtigheid, trillingsarme vloeren en aandacht voor gevoeligheden voor Elektromagnetische interferentie en een grote cleanroom worden gelezen als gelijkwaadrig aan ML-1 ?	*Nee, tenzij gegadigde de vergelijkbaarheid met ML-1 kan aantonen.*
45	Selectieleidraad	Geschiktheidseis T2: Laboratoria en onderzoeksruimten		Bij geschiktheidseis T2 wordt gevraagd om een gebouw waarin laboratoria zijn gerealiseerd, waarbij tevens geldt dat de DO-fase in de afgelopen vijf jaar moet zijn afgerond. Gezien deze relatief korte referentieperiode is het aannemelijk dat projecten waarvan het DO binnen deze periode is afgerond, zich momenteel nog in de uitvoeringsfase bevinden. Kan de aanbestedende dienst verduidelijken hoe de eis dat laboratoria gerealiseerd moeten zijn zich verhoudt tot de gestelde DO-periode? Kan worden bevestigd dat ook laboratoriumprojecten die zich nog in uitvoering bevinden, maar waarvan het DO aantoonbaar binnen de gestelde periode is afgerond, als geldige referentie worden geaccepteerd?	*Zie het antwoord op vraag 13.*

46	Selectieleidraad	Geschiktheidseisen		Selectiecriterium A - integratie van gebouwfuncties: Kan deaanbestedende dienst bevestigen dat de gevraagde ervaring met de integratie van onderwijs-, kantoor- en laboratoriumfuncties ook met meerdere complementaire referentieprojecten mag worden aangetoond, waarbij niet ieder afzonderlijk project alle drie de functies hoeft te omvatten? Achtergrond: Wij hebben een project dat inhoudelijk uitstekend aansluit op criterium A, met onderwijs, kantoren, laboratoria en ontmoetingsfuncties. Het DO dateert echter uit de zomer van 2018. Een ander project van ons heeft wel laboratoria en kantoren, maar geen formele onderwijsfunctie.	*Voor de referenties als onderbouwing van de selectiecriteria gelden behoudens de geschiktheidstermijn (zie ook het antwoord op vraag 2) geen eisen. Zolang aan deze eis wordt voldaan volstaat ieder referentieproject. De beoordeling zal uiteindelijk afhangen van de precieze inhoud van het portfolio.*
47	Selectieleidraad	Geschiktheidseisen		Technische bekwaamheid - referentieperiode DO: In de selectieleidraad wordt geëist dat het Definitief Ontwerp (DO) binnen de referentieperiode vanaf oktober 2021 is afgerond. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat ook een referentieproject waarvan het Technisch Ontwerp (TO) in oktober 2021 is afgerond, wordt geaccepteerd? Het TO vormt immers een verdere uitwerking en definitieve vastlegging van het ontwerp, waarbij de gevraagde ontwerpcompetenties eveneens worden toegepast en aangetoond.	*Zie het antwoord op vraag 2.*
48	Selectieleidraad	Selectiecriteria en geschiktheidseisen		Wij verzoeken de referentieperioden voor de selectiecriteria alsmede voor de geschiktheidseisen te verruimen naar een afgerond TO na 2016. Wij verzoeken de aanbesteder deze mogelijkheid toe te passen op zowel de geschiktheidseisen T1 t/m T3 als de selectiecriteria A t/m D.	*Zie het antwoord op vraag 2.*
49	Selectieleidraad	Technische bekwaamheid T2		Volstaat een laboratoriumgebouw van meer dan 1.000m² waarvan het ML-1-geclassificeerde laboratoriumdeel kleiner is dan 1.000m², of dient de volledige 1.000m² een ML-1-classificatie hebben?	*Zie het antwoord op vraag 17 en 21.*
50	Selectieleidraad	Technische bekwaamheid T2		Tellen de ondersteunende labruimten zonder ML-1-classificatie als “aantoonbaar vergelijkbaar” mee in de minimum vereisten voor T2?	*Zie het antwoord op vraag 17.*

51	Selectieleidraad	hoofdstuk 4.2 Stappenplan beoordeling		Kan een referentie voldoen aan de gestelde eis indien de fase Definitief Ontwerp niet volledig, maar gefaseerd is uitgevoerd, waarbij een deel voor oktober 2021 is afgerond en een deel na de gestelde referentieperiode? Het volledige project is in de periode van oktober 2021 tot uiterlijke aanmeldingsdatum naar tevredenheid opgeleverd.	*Een gefaseerd uitgevoerd project kan voldoen, mits het gedeelte van het project waarvan het TO (gewijzigd cf. het antwoord op vraag 2) binnen de gestelde referentieperiode is afgerond, aantoonbaar zelfstandig voldoet aan de overige gestelde eisen, zoals de minimale omvang.*
52	Selectieleidraad	4.2, Stap 3B, T2		Onder 4.2, Stap 3B, T2 vereist u "een gebouw waarin laboratoria zijn gerealiseerd;". "laboratoria gerealiseerd" valt te interpreteren als fysiek opgeleverd. Kunt u bevestigen dat het project momenteel in uitvoering mag zijn?	*Zie het antwoord op vraag 13.*
53	Selectieleidraad	3.4 Vooruitblik dialoog- en inschrijvingsfase	9	U bent voornemens in de Inschrijvingsfase bij het prijscriterium te werken met een bandbreedte. Kunt u aangeven wat deze bandbreedte is, zodat wij een beeld krijgen van de omvang van de opdracht?	*Zie het antwoord op vraag 36.*
54	Budget			Wat is het beoogde bouwbudget? Is binnen het bouwbudget een aparte post opgenomen voor de terreininrichting (discipline landschapsontwerp).	*Dit zal aan de start van de dialoog- en inschrijvingsfase aan de geselecteerde gegadigden worden bekendgemaakt.*
55	Selectieleidraad	2.3 Opdrachtomschrijving	6	In de opdrachtomschrijving staat dat landschapsontwerp onderdeel is van de opdracht. Kunt u de scope van het landschapsontwerp nader omschrijven? Denk aan: omvang terrein, wel/geen daktuinen en uitwerkingsniveau (VO, DO, TO?).	*De scope voor het landschapsontwerp zal in de volgende fase verder worden toegelicht.*

56	referentietermijn			Gezien de omvang en hoge technische complexiteit van de onderhavige opgave kennen vergelijkbare projecten doorgaans een langdurige ontwerp-, aanbestedings- en realisatieperiode. Hierdoor kan relevante, aantoonbaar passende ervaring met gerealiseerde gebouwen van vergelijkbare schaal, programma en complexiteit buiten de huidige referentieperiode vallen, terwijl deze ervaring nog steeds representatief is voor de gevraagde deskundigheid. Vraag: Is de aanbestedende dienst bereid de referentieperiode oktober 2021 voor T1, T2, T3 én de portfolio-referenties te verruimen van de eis ‘opgeleverd DO’ naar de eis ‘opgeleverd gebouw’?	*Zie het antwoord op vraag 2.*
Einde					